

І зупому
нагайтесь,
Свого не
цурайтеся...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

CENTER FOR RESEARCH LIBRARIES

Рекламі: Адміністрація:
"Свобода", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J. 07308
424-0281
424-0801
424-0871
Тел. з Нью-Йорку:
BARELY 7-4125
УНСоюз: BARELY 7-5337

РІК LXXIX. Ч. 108. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 9-го ЧЕРВНЯ 1972 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JUNE 9, 1972 No. 108. VOL. LXXIX.

ОН передано тисячу підписів в обороні Валентина Мороза

Нью-Йорк (УІС „Смолоскип“). — У понеділок 5-го червня 1972 року делегація „Смолоскипу“ — Організації Оборони Людських Прав на Україні — відвідала Об'єднані Нації і була прийнята на спеціальній аудієнції Джейкобом Моллером, директором Координаційної Комісії Людських Прав ООН. Делегацію очолював Юрко Карпівський (Нью-Йорк), і в її складі входили — Галина Сидоренко (Трентон), Вікторія Варварів (Вашингтон) і Віталій Зіквич (Балтимор). Делегація вручила Дж. Моллерові петицію, під якою Галина Сидоренко зби-рала тисячу підписів, в більшості американців, в обороні Валентина Мороза й інших українських діячів на Україні. В петиції поставлено вимогу переглянути справу В. Мороза, українських письменників С. Караванського, З. Красівського, І. Сокуляського, М. Кульчицького, правників — І. Кандиби й

МекГоверн хоче добиватися підтримки різних фракцій демократичної партії, Гомфрі не думає резигнувати

Лос-Анджелес, Каліфорнія. — Після вітрової перемоги у виборах у чотирьох стейтах, зокрема в Каліфорнії, сенатор Джордж МекГоверн планує присвятити решту часу, що залишиться до демократичної конвенції, на „примирення“ з різними опозиційними до його кандидатури фракціями демократичної партії і впливовими демократами та на здобуття їхньої підтримки для найменшання на конвенції. Зокрема МекГоверн сподівається здобути підтримку сенатора Едмунда С. Москі з Мейну, який резигнував з кандидатури і який диспонує понад півтора сотні делегатів, які можуть надати вплив на шанси перемоги МекГоверна. Своєю перемогою в останніх виборах МекГоверн визначив, як вирішальну, і заявив, що якщо він буде обраний на Президента, то зараз же вийде до Гаюю, чи Парижу, щоб добитися негайного закінчення війни у В'єтнамі, успішного виведення всіх американських військ звідти і звільнення всіх полонених.

З другої сторони сенатор Гюберт Г. Гомфрі, який у

Признано фонди для радіовисилень „Свобода“ і „Вільна Європа“

Вашингтон. — Всупереч заявляній кампанії голови сенатської Комісії для закордонних зв'язків Дж. В. Фулбрайта, велика більшість членів цієї Комісії, 10 головами проти 3-ох прийняла внесення Уряду на призначення 38,500,000 дол. на фінансування радіостанції „Свобода“ і „Вільна Європа“ з їхнім осідком у Мюнхені, бодай до кінця червня наступного року. „Проти“ голосували сенатори Дж. В. Фулбрайт, голова демократичної більшості Майкл Менсфілд і Стюарт Саймонгтон. Перемогу Уряду в цій справі забезпечили заступник державного секретаря для політичних справ, Алексіс Джонсон, який у своїх зізнаннях на Комісії рішуче ствердив, що передача тих радіовисилень поза залізню зелену не перешкодило перевести конференцію „на вершинах“ у

Цьогорічний Крайовий Український Фестиваль Канади в Давфіні перевищить усі дотеперішні

Давфін, Манітоба. — Крайовий Український Фестиваль Канади в цьому місті, в якому 76 років тому родився редактор „Свободи“ о. Нестор Дмитрів відправив першу на канадській землі Святу Літургію в українському обряді, протягом останніх шести років здобули собі вже славу єдиної в своєму роді і найбільшої „спадщини“ імпрези не тільки в Канаді, але й взагалі в Новому Світі. Цьогорічний фестиваль, що відбудеться від четверга 3-го серпня до неділі 6-го серпня включно, буде вже сьомим з черги таких фестивалів та має всі вигляди на те, щоб як своє масовістю так і своїм характером та мистецьким рівнем перевищити всі дотеперішні. Повних чотири дні під час фестивалю Давфін буде справжнім „дяматом України“, від українських напівів на вулицях, українських страв в ресторанах та українських пралорів по всьому місті починаючи, а на пошті, в ті дні ігтемлюватиме листи печаткою з написом „Україна“ кінчаючи. Кожного дня відбудуватимуться великі мистецькі видовища з

КОРОТКІ ВІСТКИ

Четвер, 8 червня 1972

ПАНАХИДА НА МОГИЛІ СЕНАТОРА РОБЕРТА КЕННЕДІ була відслужена у вівторок 6-го червня у Вашингтоні, а четверту річницю його трагічної смерті. Сен. Роберт Кеннеді був убитий 6 червня 1968 р. йорданським арабом Сіраном — Сіраном, який перебував у в'язниці. На панахиді була присутня дружина покійного сенатора, близько 100 членів великої родини Кеннеді та колишня дружина також убитого президента Джона Ф. Кеннеді Джеклін О'Насіс. Панахиду було відслужено й на могилі президента Джона Ф. Кеннеді.

СЕНАТОР ДЖОРДЖ МЕКГОВЕРН із півд. ДАКОТИ, який кандидат на президентські вибори від Демократичної партії, назвав „висвітлюючою“ острого секретаря оборони ЗСА Мелвіна Лерда. Лерд остеріг, що пропонуване сен. МекГоверном скорочення бюджету на оборону в наступних п'яти роках на 20-30 мільярдів доларів захатиме б оборонців ЗСА. Секретар оборони М. Лерд сказав, що здійснення такої пропозиції означало б „підняти білий прапор“ перед здатися на ласку інших.

У ЦЕНТРАЛЬНІЙ ЧАСТИНІ МЕХІКО ПОШИРИЛОСЯ епідемія тифу та набрала загрозливих розмірів інша хвороба — дизентерія. Мехіканський уряд вдається до різних заходів, щоб поборювати ці інфекційні хвороби. З американської сторони є побоювання, що епідемія може перекинутися до прикордонних районів ЗСА, хоча там є добра каналізація й інші угодження. Служба Публічного Здоров'я ЗСА рекомендує туристам робити відповідні щеплення перед мандрівкою до Мехіко.

ДО ВАРШАВИ ПРИБУВ з відвідинами комуністичний кубинський диктатор Фідель Кастро. Він є тепер у подорожі до 9-ох різних держав. 44-річний Фідель Кастро був таким втомленим і проявляв такі симптоми недуги серця, що під час офіційного прийняття в його честь на під'їзді столяр шпитальний амбуланс — на всякий випадок.

КАТОЛИЦЬКІ ЖІНКИ У ПІВНІЧНОМУ ІРЛАНДІ ЗІБРАЛИ 63,000 підписів під заяву, яку склали на руки дисциплінованого британським урядом прем'єра Вільяма Вайтлоу за засудженням будь-якого терору з будь-якої сторони та закликком до замирення. Покищо воєнничне крило Ірландської Республіканської Армії не респектує того закликку, дармащо речинця католицьких жінок звернула увагу, що ірландські підпільні революціонери покликувалися, що вони є „голосом народу“; тепер, мовляв, нарід не підтримує їх поведіння. Один британський воєк знову згадав від кулі снайпера, підписи число смертних жертв до 361 впродовж 3-ох років. Але звільнено дальших 75 осіб, притримуваних без суду і слідства.

СІДНЯ НІМЕЧЧИНА ПОЧАЛА саботувати три дні тому підписаний договір про право мешканців Західного Берліну отримувати без затримки перепустки на поїздки до Східного Берліну. Східно-берлінські комуністичні власті заявили, що за їхньою інтерпретацією — по-лагоджування подань на видачу перепусток мусить тривати 6 днів. Це перший конфлікт безпосередньо після „замірення“.

КОМУНІСТИЧНА РОБІТНИЧА СПІЛКА ПРОГОЛОСИЛА у Франції односторонній генеральний страйк, який проте не, адався. У Парижі не появились газети, деякі порти були закриті і не забирали сміття. Але комунікації діяла правильно і торговельний рух не припинився. Французька Генеральна Конфедерація Праці стоїть під комуністичним проводом. Дві інші робітничі спілки до страйку не приступили.

ВАТИКАНСЬКІ КОЛА ДИВЛЯТЬСЯ дуже критично на тисячі туристів, головю американців, які заливають у літньому сезоні Рим та інші італійські міста й приходять на площу святого Петра та до самого собору, не звертаючи уваги на свій зверхній вигляд. Орган Ватикану „Осерваторе Романо“ приніс заклик кардинала Анджельо Дель Аяа, щоб особливо жінки не являлися на терені Ватиканського палацу у непристойних одягах.

У В'ЄТНАМІ СИТУАЦІЯ ПОПРАВИЛАСЯ; південні в'єтнамці зликували вже майже всіх комуністичних воєк, які проклалися були до міста Контуму. В комунікації південно-в'єтнамської армії говориться, що вбито у Контумі 200 комуністів. Також на підступах до міст Хуе і обложеного від двох місяців Анлоку комуністи не мали ніяких успіхів. Американські воєни кореспонденти подали вістий, що проти Північного В'єтнаму оперують на його так території зєрбовані протикомуністичні добровільні партизани.

Генерал Вестморленд промовляв до натовів-випускників у Вест Пойнті

Вест Пойнт, Н.І. — Генерал Вільям Вестморленд, виступаючи перед кадетами — випускниками цієї Військової Академії, сказав, що молоді офіцери повинні бути провідними в поборюванні різних воєнних проблем, що їх має Америка, як держава, і американські збройні сили. До таких проблем ген. Вестморленд зазначив: расове питання, боротьбу проти наркотиків і злочинності і справу респектування вищих чинників, себто влади. Промовець сказав, що ці проблеми є загрозю для миру й безпеки ЗСА, і вони „мусять бути розв'язані в атмосфері свободи. У іншому випадку все, за що ми боро-

В Йонкерсі створено Пластовий Відділ УНС

Уряд нового Відділу УНС в Йонкерсі. На фото (зліва): Дмитро Возник, заступник секретаря; Іванка Ганкевич, касирка; Михайло Гудзоватий, секретар; Ярослав Падох, головний секретар; Остап Винник, президент; Петро Кулинич, заступник президента; і Василь Орхівський, обласний організатор.

Джерсі Сіті. — Організаційний Відділ Українського Народного Союзу інформує, що серед великої української громади Йонкерсу, який сусідує з Нью-Йорком, створено новий Відділ УНСОюзу, який побіч назви „Пластовий“ образ за свого патрона засновника Пласту, покійного проф. Олександра Тисовського-Дрота. Головою залегу в організуванні цього Відділу має місцевий пластовий і громадський діяч, недавній станиций Йонкерсу, Михайло Гудзоватий, та обласний організатор, також пласту-сеньор, Василь Орхівський. На основуючих зборах Відділу, що відбулися в гостинній домі панства Гудзоватих, обрано перший уряд Відділу в такому складі: Остап Ви-

ЗСА запротестували проти „політизації“ конференції про очищення довкілля

Стокгольм. — Голова американської делегації на Стокгольмській конференції про очищення довкілля з участю 112 держав, Рассел Трейн, запротестував у промові на тій конференції 7-го червня ц. р. проти „політизації“ конференції, себто вношення до неї політичних моментів. Його протест стосувався шведського прем'єра Олофа Пальме, який у своїй привітальній промові табував „непогодоване бомбардування“ та живання протирослинних газів і бульдозерів. Він вправді не назвав за іменем Америки і В'єтнаму, але ті його заваги дуже виразно стосувалися В'єтнамської війни. Запитаний офіція журналістами, чи він, Рассел Трейн, планує вийти з конференції на знак протесту, названий амери-

Українець-інженер на відповідальній посаді в Бразилії

Філадельфія (Н.Н.). — Станіслав Роспутько, інженер-будівельник, був обраний проєктовною фірмою Говард НІДЕЛЬС Тамен і Бергендоу, яка знаходиться в Філадельфії, на посаду заступника головного інженера в Бразилійській філії цієї компанії в Ріо де-Жанейро. Цій фірмі доручено планувати і конструкцію автостради, яка сполучатиме Ріо-де-Жанейро з сусіднім містом Нітерой через затоку Гванабара. Соціальний проєкт складається з автостради в шість днів, довжиною вісім миль, і одного через морську затоку, довжиною понад п'ять миль, із загальною вартістю в дев'ятьдесят мільйонів доларів. Знання португальської мови і обізнаність з місцевими умовами, в додаток незаперечної високої технічної кваліфікації, — зробили інженера Роспутьку одним з найбільш відповідних кандидатів для завершення цього величезного проєкту.

Інженер Роспутько подорожує до Бразилії не вперше. В 1949 році його батьки — Андрій і Ольга Роспутьки, зі своїми дітьми емігрували до цієї країни, де Станіслав юнаком почав свої студії. Після переїзду до Бразилії Стейві Америки він продовжував своє навчання в вищій школі, скінчивши в 1965 році Університет Віланова. Одержавши диплом інженера, Роспутько поглиблював та доповнював свої знання практичною працею, а в 1967 році був залпнений вищезгаданюю фірмою на роботу, де й виявив свої здібності. Він виїхав до Бразилії з дружиною та двома дітьми на свою нову відповідальну посаду і сподівався повернутися по закінченні проєкту приблизно за два роки.

Останнім часом преса великого місту все частіше задує про подібні події, які показують, що молоді талановиті українці долучаються до академічних, артистичних та технічних угруповань і, через нормальне бажання проявити свої спеціальні таланти, збільшують скарб

Велетенський міст через затоку Гванабара, що сполучає Ріо де Жанейро із містом Нітерой

Проф. д-р Богдан Гнатюк найменований на дійсного члена НТШ

Нью-Йорк. — Дирекція Математико-Фізичної Секції НТШ інформує, що Голова Рада НТШ, на своєму засіданні дня 6 травня 1972 року, затвердила вибір проф. д-ра Богдана Гнатюка, професора аеродинаміки в Інституті Дреселя у Філадельфії, на дійсного члена НТШ.

Проф. д-р Богдан Гнатюк, народжений 1915 року, інженер-конструктор літаків, працював при катедрах аеронавтики в Данцигу та в Дослідному інституті у Відні, згодом як конструктор літаків у Фрідріхсгафен у Німеччині. Після переїзду до ЗСА, був професором аеронавтики в Університеті Нотр Дам і тепер є професором в Інституті Дреселя. Відносно проф. д-р В. Гнатюк активний також в українському політичному і громадському

проф. д-р Богдан Гнатюк

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

В НЬО ЙОРКУ БУДЕ СИМПОЗИУМ ПРО РУСИФІКАЦІЮ

Нью-Йорк. — Відомий радіокоментатор Бері Фарбер дає згоду жити його ім'я під час симпозиуму, скерованого на викриття русифікаційної політики Москви відносно інших, не-російських народів у СРСР. На симпозиумі, скликаному організацією Американців за звільнення Поневолених Націй, АЗПН, буде виступати провідник Жидівської Ліги Оборони Меір Кагане та президентка організації АЗПН д-р Валентина Калініч. З короткими свідченнями про російщення їхніх народів виступлять представники різних націй, поневолених у СРСР. У симпозиумі візьме участь, як почесний голова, леді Мелком Даглес-Гемілон, президент Комітету Американської Єдності, та Джон Фішер — керівник Організації Американська Рада Безпеки. Симпозиум відбудеться в неділю 11 червня о 3-й год. в готелі „Комодор“, зала Віндзор, при Парк евіню і 42-й вулиці.

ТУРНИР КОПАНОГО М'ЯЧА ЗА ПЕРЕХОДОВУ ЧАШУ СУАСТ ПІВНІЧ

В днях 1 і 2 липня 1972 р. о год. 12 почнеться Турнір копаного м'яча за переходову чашу СУАСТ Північ на Оселі СУМА Київ біля Лейроу. Участь беруть: УАСТ „Леві“ Чикаго, СУМА „Крилат“ Чикаго і СУМА „Тигри“ Чикаго, УАСТ „Львів“ Київ-ленд, УСТ „Черник“ Детройт, господарем турніру буде УСТ „Черник“ Детройт. Провідник турніру Іван Мельник. В тому самому часі відбудуться загальні збори СУАСТ, Північ.

Pizne

моторний човен, Тарзан і Чулю підхоплені згору стезким гелікоптером, щоб піднятися в вершинний біс